

**CONSILIUL
UNIUNII EUROPENE**

**Bruxelles, 20 martie 2012 (22.03)
(OR. en)**

**6129/1/12
REV 1**

**COHOM 57
PESC 326**

NOTĂ PUNCT „I/A”

Sursă:	Secretariatul Consiliului
Destinatar:	COPS/Coreper/Consiliul
Nr. doc. ant.:	8590/08 PESC 450 COHOM 41
Subiect:	Orientări pentru politica UE față de țările terțe în ceea ce privește tortura și alte tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante - O actualizare a orientărilor -

1. Ca o concluzie a revizuirii Orientărilor privind tortura și alte tratamente sau pedepse crude, inumane și degradante, Grupul de lucru pentru drepturile omului și-a confirmat acordul față de versiunea actualizată a Orientărilor UE privind tortura, astfel cum figurează în anexa la prezenta notă.
2. COPS este invitat să aprobe versiunea actualizată a Orientărilor privind tortura și alte tratamente crude, degradante și inumane, în vederea adoptării acesteia de către Consiliu, via Coreper.

**ORIENTĂRI PENTRU POLITICA UE FAȚĂ DE ȚĂRILE TERȚE ÎN CEEA CE
PRIVEȘTE TORTURA ȘI ALTE TRATAMENTE SAU PEDEPSE CRUDE, INUMANE
SAU DEGRADANTE
(O actualizare a orientărilor)**

OBIECTIV

Obiectivul prezentelor orientări este de a furniza UE un instrument operațional care să fie folosit în contactele cu țările terțe la toate nivelurile, precum și în cadrul forurilor multilaterale din domeniul drepturilor omului, în vederea susținerii și a consolidării eforturilor depuse în prezent pentru a preveni și a eradica tortura și alte rele tratamente în toate regiunile lumii. Termenul „tortură” este utilizat în prezentele orientări conform definiției de la articolul 1 din Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante. În sensul prezentelor orientări, termenul „rele tratamente” desemnează toate formele de pedepse sau de tratamente crude, inumane sau degradante, inclusiv pedepsele corporale, care privează persoana de integritatea sa fizică și psihică. Deși au drept obiectiv principal abordarea unor preocupări specifice legate de tortură și alte rele tratamente, orientările vor contribui, de asemenea, la consolidarea politicii UE în domeniul drepturilor omului în general, precum și la punerea în aplicare a celorlalte orientări ale UE în domeniul drepturilor omului și a Orientărilor Uniunii Europene privind promovarea respectării dreptului internațional umanitar.

INTRODUCERE

Uniunea Europeană este fondată pe principiile libertății, democrației, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectiv ale statului de drept. Aceste principii sunt comune statelor membre. Respectarea drepturilor omului figurează printre obiectivele-cheie ale politicii externe și de securitate comune (PESC) a Uniunii Europene.

Tortura și relele tratamente figurează printre încălcările cele mai grave ale drepturilor omului, ale integrității și ale demnității umane. În conformitate cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, nimeni nu trebuie supus torturii sau pedepselor ori tratamentelor crude, inumane sau degradante. Dreptul internațional nu autorizează nicio excepție. Toate țările sunt obligate să respecte interzicerea necondiționată a tuturor formelor de tortură și de alte rele tratamente în orice situație. În pofida eforturilor depuse de comunitatea internațională, tortura și alte forme de rele tratamente persistă în toate zonele lumii. În numeroase țări, persoanele care aplică torturi și alte rele tratamente se bucură în continuare de impunitate.

Toate statele membre ale UE susțin în mod ferm politica privind acțiunile în favoarea prevenirii și a eradicării tuturor formelor de tortură și a altor rele tratamente în cadrul UE și în întreaga lume. Promovarea și protecția acestui drept reprezintă o prioritate a politicii UE în domeniul drepturilor omului.

Acțiunile UE în vederea prevenirii și a eradicării torturii și a altor rele tratamente, precum și în vederea reabilitării victimelor torturii, se bazează pe normele și standardele internaționale și regionale relevante privind drepturile omului, administrarea justiției și desfășurarea conflictelor armate, inclusiv, printre altele, pe cele prevăzute în anexă.

ORIENTĂRI OPERAȚIONALE

Partea operațională a prezentelor orientări vizează identificarea unor modalități și a unor mijloace de acțiune eficiente în scopul prevenirii torturii și a altor rele tratamente în cadrul PESC.

UE sprijină în mod activ activitatea actorilor relevanți (inclusiv, printre altele, Comitetul ONU contra torturii, Subcomitetul ONU pentru prevenirea torturii, Comitetul ONU pentru drepturile omului, Comitetul ONU pentru disparițiile forțate, Comitetul pentru prevenirea torturii al Consiliului Europei, precum și procedurile speciale ale ONU și alți actori relevanți). UE va contribui în mod proactiv la asigurarea faptului că garanțiile internaționale și regionale existente împotriva torturii și altor rele tratamente sunt consolidate și puse în aplicare în mod eficace.

Strategii la nivel de țară

Tortura și alte rele tratamente ar trebui să fie reflectate și abordate în mod adecvat în strategiile UE din domeniul drepturilor omului la nivel de țară. Strategiile în care tortura și alte rele tratamente sunt considerate o prioritate includ realizarea unei analize aprofundate a situației dintr-o anumită țară în ceea ce privește tortura și alte rele tratamente și identificarea unor eventuale acțiuni și mecanisme de prevenire, precum și măsurile necesare în vederea combaterii impunității pentru tortură și alte rele tratamente. În acest sens, după cum se prevede în concluziile Consiliului din 2008, se subliniază importanța măsurilor de punere în aplicare (doc. 8407/1/08), precum și a măsurilor active de sensibilizare și a cooperării între organismele guvernamentale și societatea civilă. În ceea ce privește țările în care tortura și relele tratamente nu au fost considerate o prioritate, aceste aspecte vor fi abordate în momentul în care în țările respective vor exista astfel de cazuri relevante.

Monitorizarea și raportarea

Șefii misiunilor UE vor aborda, în rapoartele lor, tortura și alte rele tratamente, ori de câte ori intervin cazuri relevante în țările respective. În țările în care tortura sau alte rele tratamente sunt considerate un aspect prioritar în temeiul strategiei de țară în domeniul drepturilor omului, șefii misiunilor UE vor include o analiză a cazurilor de tortură și rele tratamente, precum și a măsurilor luate în vederea combaterii acestora și vor furniza evaluări periodice ale efectului și ale impactului acțiunilor UE.

Acțiunile UE în relațiile sale cu țările terțe

Obiectivul UE este de a influența țările terțe astfel încât acestea să ia măsuri eficiente împotriva torturii și a altor rele tratamente și să garanteze că interdicția absolută și inderogabilă asupra torturii și relelor tratamente este pusă în aplicare. În contactele sale cu țările terțe, UE va exprima necesitatea imperativă ca toate țările să adere la normele și standardele internaționale relevante și să le respecte și, prin urmare, va sublinia faptul că dreptul internațional interzice tortura și alte rele tratamente în orice situație. UE își va face cunoscute obiectivele ca parte integrantă a politicii sale în domeniul drepturilor omului și va sublinia importanța pe care o acordă prevenirii torturii și a altor rele tratamente în vederea eradicării globale a acestora.

UE urmărește o abordare holistică și proactivă, care înglobează toate elementele esențiale în vederea eradicării torturii: prevenire, protecție și reabilitare, cu accent pe victimele torturii și ale relelor tratamente.

În combaterea terorismului, statele membre ale UE sunt hotărâte să respecte pe deplin obligațiile internaționale în ceea ce privește interzicerea torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante.

A) Pentru a atinge aceste obiective, UE va lua, printre altele, următoarele măsuri:

Dialogul politic

Componenta privind drepturile omului din cadrul dialogului politic dintre UE și țările terțe sau organizațiile regionale trebuie să includă chestiunea torturii și a altor rele tratamente. UE va ridica această chestiune a interzicerii torturii și a altor forme de rele tratamente în cadrul dialogurilor sale privind combaterea terorismului cu țări terțe. Ar trebui să se prevadă consolidarea capacităților în domeniul drepturilor omului și al statului de drept, inclusiv interzicerea torturii și a altor forme de rele tratamente, iar țările terțe ar trebui încurajate să încorporeze drepturile omului în activitățile lor de combatere a terorismului.

Demersuri

UE va face demersuri și va formula declarații publice, îndemnând țările terțe relevante să ia măsuri eficiente împotriva torturii și a altor forme de rele tratamente, inclusiv măsuri preventive. UE va solicita, după caz, informații cu privire la alegațiile de tortură sau de rele tratamente. UE va reacționa, de asemenea, față de evoluțiile pozitive înregistrate.

În cazurile individuale de tortură și rele tratamente temeinic documentate, UE va îndemna (prin demersuri confidențiale sau publice) autoritățile din țara în cauză să garanteze siguranța victimei și a altor persoane relevante, să prevină abuzurile, să furnizeze informații, să aplice garanțiile corespunzătoare și să garanteze că se efectuează în mod prompt anchete independente și imparțiale în vederea aducerii făptașilor în fața justiției și a facilitării unor despăgubiri complete și eficiente. Intervențiile privind cazurile individuale vor fi stabilite de la caz la caz și ar putea fi înscrise într-un demers general.

Cooperarea bilaterală și multilaterală

Combaterea și prevenirea torturii și a altor rele tratamente vor fi considerate prioritare în cadrul tuturor acțiunilor de cooperare bilaterale și multilaterale în vederea promovării drepturilor omului, *inter alia* în colaborare cu societatea civilă, inclusiv în domeniul juridic, în domeniul sănătății și în domeniul educației și formării. Acestei cooperări ar trebui să i se acorde o atenție deosebită în cadrul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO), precum și în programele de cooperare/bilaterale/regionale în sprijinul statului de drept și al reformei securității.

În situațiile extrem de grave, poate fi luată în considerare invocarea unor clauze privind drepturile omului din cadrul asocierilor, al parteneriatelor și al acordurilor de cooperare. Retragera beneficiilor din cadrul SGP+ poate fi de asemenea avută în vedere, după caz.

Observarea proceselor

Șefii misiunilor vor depune eforturi pentru a trimite reprezentanți diplomatici ca observatori la procesele în cadrul cărora există motive să se creadă că persoanele acuzate au fost supuse torturii sau unor rele tratamente.

B) În acțiunile sale împotriva torturii, UE va îndemna țările terțe să ia, printre altele, următoarele măsuri:

Prevenirea, interzicerea și condamnarea torturii și a altor rele tratamente

- garantarea faptului că toate actele de tortură, inclusiv tentativele, complicitatea și participarea, constituie infracțiuni în temeiul dreptului penal intern, pasibile de pedepse corespunzătoare;
- condamnarea la cel mai înalt nivel a tuturor formelor de tortură și de rele tratamente;
- abrogarea sau modificarea oricărei legi care, prin scop sau efect, autorizează sau trece cu vederea orice formă de tortură sau alte rele tratamente;

- luarea unor măsuri eficace de natură legislativă, administrativă, judiciară și de altă natură, pentru a preveni: săvârșirea de acte de tortură sau alte rele tratamente pe orice teritoriu aflat în jurisdicția sa; prevenirea și interzicerea producerii, a comercializării, a exportului, importului și utilizării de echipamente a căror unică utilizare practică constă în aplicarea de torturi sau alte rele tratamente, precum și impunerea unor controale stricte, în scopul prevenirii abuzurilor, asupra producerii, comercializării, exportului, importului și utilizării de echipamente care ar putea fi utilizate în scopul torturii sau al altor rele tratamente, astfel cum se menționează în Regulamentul (CE) nr. 1236/2005 al Consiliului privind comerțul cu anumite bunuri susceptibile de a fi utilizate pentru a impune pedeapsa capitală, tortura și alte pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.

Aderarea la normele și procedurile internaționale și punerea în aplicare a acestora

- aderarea la UNCAT (Convenția ONU împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante) și la protocolul opțional la aceasta, la PIDC (Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice) și la instrumentele regionale relevante, precum Orientările din Insula Robben privind prevenirea și interzicerea torturii în Africa, Convenția interamericană privind prevenirea și pedepsirea torturii și Convenția europeană pentru prevenirea torturii; analizarea posibilității de a adera la Convenția internațională privind protecția tuturor persoanelor împotriva dispariției forțate (CPED);
- retragerea rezervelor incompatibile cu scopul și obiectul UNCAT, al PIDC, al CPED și ale altor tratate relevante
- analizarea posibilității de a ridica alte rezerve în ceea ce privește UNCAT, PIDC, CPED și alte tratate relevante;
- examinarea posibilității de autorizare a plângerilor depuse de către persoane fizice sau de state în temeiul UNCAT, al CEDAW (Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare a femeilor), al CPED, și al PIDC;
- aderarea la Statutul Curții Penale Internaționale;
- conformarea la cererile de măsuri de protecție provizorii, la hotărârile judecătorești, respectiv la deciziile și recomandările organismelor internaționale și regionale din domeniul drepturilor omului, inclusiv ale ONU;
- cooperarea cu raportorul special al ONU pentru tortură și alte pedepse și tratamente crude, inumane sau degradante și toate celelalte proceduri speciale relevante;
- cooperarea cu CAT (Comitetul contra torturii), SPT (Subcomitetul pentru prevenirea torturii) și cu alte organe de urmărire a tratatelor ONU, inclusiv în ceea ce privește punerea în aplicare și monitorizarea concluziilor și a opiniilor organelor de urmărire a tratatelor, precum și autorizarea publicării rapoartelor privind vizitele efectuate de SPT;

- garantarea faptului că legislația națională interzice în mod absolut transferul forțat al oricărei persoane către orice țară în care există motive substanțiale pentru a se considera că aceasta va fi supusă torturii sau altor rele tratamente (inclusiv către țara de origine) sau din care persoana riscă să fie transferată ulterior mai departe către o astfel de țară, precum și accesul la o examinare eficace, independentă și imparțială înainte de luarea unei astfel de decizii;
- în țările în care pedeapsa capitală este încă aplicată, garantarea faptului că, pe lângă restricțiile prevăzute la articolul 6 din PIDCP, execuțiile, respectiv condițiile de detenție în așteptarea execuției, cauzează cât mai puține suferințe fizice și psihice;
- cooperarea cu mecanismele relevante ale Consiliului Europei, în special prin punerea în aplicare a hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului și a recomandărilor Comitetului european pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante și autorizarea publicării rapoartelor comitetului cu privire la vizitele efectuate în țările respective.
- cooperarea cu organismele și mecanismele regionale relevante din domeniul drepturilor omului.

Adoptarea și punerea în aplicare a garanțiilor și a procedurilor privind locurile de detenție

- adoptarea și punerea în aplicare a garanțiilor legislative și procedurale contra torturii și altor rele tratamente și garantarea faptului că persoanele private de libertate sunt deferite unei autorități judiciare fără întârziere și că acestea au dreptul, precum și acces imediat și regulat, la comunicarea confidențială cu avocați independenți și la asistență medicală, precum și garantarea faptului că persoanele private de libertate își pot informa imediat rudele și alte părți terțe relevante cu privire la reținerea lor, la locul de reținere și la orice transferuri ulterioare;
- instituirea unor mecanisme independente pentru investigarea plângerilor împotriva agenților de poliție sau de penitenciare acuzați de tratamentul necorespunzător al deținuților;
- interzicerea locurilor de detenție secrete, garantând faptul că toate persoanele private de libertate se află în locuri de detenție recunoscute în mod oficial și că aceste locuri sunt cunoscute, în special de către membrii familiei și de avocații lor;

- garantarea faptului că procedurile de detenție și de interogare sunt conforme cu standardele internaționale și regionale relevante;
- îmbunătățirea condițiilor de detenție ale persoanelor private de libertate, astfel încât acestea să fie conforme cu standardele internaționale și regionale.
- garantarea faptului că persoanele condamnate pentru acte de tortură sau alte tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante nu au nicio implicare ulterioară în reținerea, interogarea sau tratamentul aplicat persoanelor care se află în arest, detenție, închisoare sau care fac obiectul altei forme de privare de libertate, precum și garantarea faptului că persoanele acuzate de acte de tortură sau alte tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante nu au nicio implicare în reținerea, interogarea sau tratamentul aplicat persoanelor private de libertate în așteptarea pronunțării unei hotărâri cu privire la acuzații; aceste măsuri ar trebui să rezulte în urma unei hotărâri judecătorești pronunțate în cadrul unor proceduri judiciare sau în urma unei decizii administrative de suspendare provizorie.

Asigurarea reabilitării și a despăgubirii victimelor

- garantarea faptului că victimele unui act de tortură obțin reparații și beneficiază de un drept executoriu la o despăgubire justă și adecvată, inclusiv de mijloacele necesare în vederea unei reabilitări cât mai complete cu putință.
- garantarea faptului că o reabilitare globală, incluzând măsuri medicale, psihologice, sociale și de altă natură, se află la dispoziția victimelor torturii și ale familiilor acestora.

Stabilirea de garanții legale la nivel național

- garantarea, în orice situație, a faptului că nicio declarație, mărturisire sau alte dovezi obținute ca urmare a unor acte de tortură nu pot fi invocate în nicio procedură, cu excepția procedurilor împotriva unei persoane acuzate de tortură sau de aplicarea altor pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante, ca dovezi ale obținerii sau formulării unor astfel de declarații, mărturisiri sau a altor elemente de probă;
- garantarea faptului că declarațiile, mărturisirile sau alte elemente de probă sunt luate în considerare numai în cazul în care sunt coroborate într-o măsură suficientă;
- abolirea tuturor formelor de pedepse corporale;

- garantarea faptului că niciun fel de circumstanțe excepționale, oricare ar fi acelea, inclusiv starea de război sau de amenințare cu războiul, instabilitatea politică internă sau orice altă stare de urgență, nu pot fi invocate pentru a justifica tortura sau relele tratamente;
- garantarea faptului că niciun ordin primit de la un ofițer superior sau de la o autoritate publică nu poate fi invocat pentru a justifica tortura sau alte rele tratamente;
- garantarea faptului că agenții de aplicare a legii, personalul militar, personalul medical și alți membri ai personalului din domeniu nu sunt sancționați pentru că nu au executat ordinele de a săvârși acte asimilabile torturii sau altor rele tratamente.

Combaterea impunității

- aducerea în justiție a tuturor persoanelor care se află sub jurisdicția statului și care sunt responsabile de acte de tortură, indiferent de locul în care au fost săvârșite acestea în lume, în cadrul unor procese care respectă normele internaționale privind procesele echitabile și care exclud pedeapsa cu moartea, în cazul în care persoana nu face obiectul extrădării în vederea urmăririi penale într-un alt stat în care aceste garanții sunt respectate;
- desfășurarea rapidă de anchete imparțiale și eficiente cu privire la toate alegațiile de tortură, pentru a documenta aceste alegații, de preferință conform principiilor Protocolului de la Istanbul anexat la Rezoluția 2000/43 a Comisiei pentru Drepturile Omului;
- garantarea faptului că nicio amnistie, imunitate sau termen de prescripție nu se aplică în cazul actelor de tortură.

Grupuri care necesită o protecție specială

- stabilirea și punerea în aplicare a unor standarde și măsuri referitoare la deținuți, prizonieri, femei, copii, refugiați, solicitanții de azil, persoanele strămutate în interiorul țării, migranți, persoanele care fac obiectul discriminării pe motive de etnie, credință religioasă sau de altă natură, orientare sexuală sau identitate de gen, precum și la alte grupuri care necesită o protecție specială împotriva torturii și a altor rele tratamente.

Autorizarea mecanismelor interne de monitorizare a detenției

- autorizarea vizitelor din partea reprezentanților societății civile și ai altor organisme independente, precum NPM (mecanismele naționale de prevenire), instituțiile și mediatorii naționali din domeniul drepturilor omului, care au dreptul la comunicare confidențială cu orice persoană, la alegerea lor, în locurile în care sunt reținute sau ar putea fi reținute persoanele private de libertate;
- instituirea, desemnarea sau menținerea și consolidarea unor mecanisme independente și eficiente, beneficiind de expertiză relevantă și diversificată, pentru realizarea unor vizite de monitorizare eficiente și neanunțate la toate locurile de detenție, printre altele în scopul de a preveni actele de tortură sau alte pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante;
- punerea în aplicare a recomandărilor mecanismelor independente de monitorizare a detenției.

Prevederea de proceduri interne pentru plângeri și semnalări privind acte de tortură și rele tratamente

- stabilirea și utilizarea unor proceduri interne eficiente pentru a răspunde la plângerile și semnalările privind acte de tortură și rele tratamente și pentru a efectua cercetări cu privire la aceste plângeri și semnalări, de preferință în conformitate cu Protocolul de la Istanbul, inclusiv în cazurile în care există motive să se creadă că au fost săvârșite astfel de acte, chiar dacă nu există plângeri formale din partea unei anumite victime, precum și garantarea faptului că procedurile respective sunt suficient de sensibile la chestiunile legate de gen și de minori, atunci când acest lucru este necesar;
- garantarea faptului că presupusele victime ale torturii și ale relelor tratamente, martorii, apărătorii drepturilor omului care documentează sau raportează cazurile de tortură și persoanele însărcinate cu ancheta și familiile lor se bucură de protecție împotriva violenței, a amenințărilor cu violența sau a oricăror altor forme de intimidare sau de represalii care pot apărea în urma raportării sau a anchetei.

Crearea unor instituții naționale pentru prevenirea torturii

- examinarea posibilității de creare, de asigurare a funcționării și, după caz, de consolidare a instituțiilor naționale independente (de exemplu, mediatorii pentru drepturile omului sau comisii pentru drepturile omului) care să poată aborda în mod eficient prevenirea torturii și a altor rele tratamente.

Consolidarea sistemului de justiție

- asigurarea respectării rolului pe care judecătorii, procurorii și avocații îl au în prevenirea torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante, inclusiv cu privire la detenția arbitrară, la respectarea garanțiilor procedurale și la standardele unui proces echitabil, precum și la aducerea făptașilor în fața justiției;
- luarea de măsuri care să permită sistemului judiciar să își exercite funcțiile judiciare în mod independent, imparțial și profesionist;
- luarea de măsuri eficace în vederea combaterii corupției la nivelul administrării justiției, instituirea unor programe adecvate de asistență judiciară și selectarea, formarea și remunerarea adecvate ale unui număr suficient de judecători și procurori;
- luarea de măsuri eficiente pentru prevenirea și combaterea oricărei intervenții ilegale de orice tip, cum ar fi amenințările, hărțuirea, intimidarea și atacurile asupra judecătorilor, procurorilor și avocaților, precum și garantarea faptului că astfel de intervenții sunt cercetate rapid, în mod eficient, independent și imparțial, în scopul de a aduce responsabilii în fața justiției.

Asigurarea unei formări eficiente

- formarea agenților de aplicare a legii, a personalului militar și a tuturor persoanelor care se ocupă de persoanele private de libertate, precum și a personalului medical (civil și militar), în vederea respectării standardelor internaționale relevante privind prevenirea torturii și a altor rele tratamente;
- formarea membrilor NPM și ai altor organisme de monitorizare a detenției;
- asigurarea formării magistraților, a procurorilor și a avocaților cu privire la standardele internaționale, regionale și naționale relevante;
- garantarea faptului că transferurile de echipament și formarea pentru utilizarea acestuia în scopuri militare, de securitate și de către poliție nu favorizează recurgerea la tortură și la alte rele tratamente;
- garantarea faptului că programele de formare pentru agenții de aplicare a legii includ formarea privind prevenirea, cercetarea și urmărirea penală a violenței împotriva femeilor, drepturile copilului și combaterea discriminării de toate tipurile, inclusiv a celei pe motive de rasă și de orientare sexuală;

- garantarea faptului că programele de formare destinate specialiștilor din domeniul sănătății cuprind formări privind identificarea timpurie a victimelor torturii, reabilitarea acestora și utilizarea Protocolului de la Istanbul pentru documentarea torturii.

Susținerea activității specialiștilor din domeniul sănătății

- crearea condițiilor necesare pentru ca specialiștii din domeniul sănătății să lucreze în mod independent și confidențial atunci când își pregătesc observațiile asupra cazurilor presupuse de tortură și de alte rele tratamente, precum și atunci când tratează persoane private de libertate;
- asigurarea protecției medicilor, a experților legiști și a altor membri ai personalului medical care semnalează cazuri de tortură sau de rele tratamente;
- garantarea faptului că personalul medical nu participă, în nicio situație, la interogatorii dure sau alte forme de rele tratamente aplicate unor persoane în scopul monitorizării sau al prelungirii durerii și a suferinței; promovarea și recomandarea aplicării sistematice a Protocolului de la Istanbul pentru documentarea cazurilor de tortură.

Prevenirea oricărei forme de intimidare sau de represalii

- garantarea faptului că nicio autoritate și nici un ordin oficial nu aplică, permite sau tolerează impunerea de sancțiuni sau alte prejudicii aduse unor persoane sau organizații pe motiv că au avut contacte cu un organism național sau internațional de monitorizare sau de prevenire care activează în domeniul prevenirii și al combaterii torturii și altor pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.

Efectuarea de autopsii

- garantarea faptului că autopsiile medico-legale sunt efectuate de către medici legiști independenți, formați în conformitate cu standardele internaționale recunoscute;
- prevederea unui examen medico-legal adecvat de fiecare dată când deținuții prezintă leziuni corporale grave.

Alte inițiative

UE:

- va continua să ridice problema torturii și a relelor tratamente, va reafirma și va consolida eradicarea acestora în cadrul forurilor internaționale, precum ONU, Consiliul Europei și OSCE. UE va continua să susțină în mod activ rezoluțiile relevante în cadrul organismelor ONU, inclusiv Adunarea Generală și Consiliul pentru drepturile omului;
- va asista țările în punerea în aplicare a recomandărilor UPR conforme cu dreptul umanitar internațional și regional, referitoare la prevenirea și combaterea torturii și a altor rele tratamente;
- va susține mecanismele internaționale și regionale relevante (de exemplu, Comitetul contra torturii, Subcomitetul pentru prevenirea torturii, Comitetul european pentru prevenirea torturii, procedurile speciale relevante ale ONU) și va sublinia necesitatea ca statele să coopereze cu aceste mecanisme, inclusiv prin intermediul unei monitorizări adecvate a recomandărilor lor;
- va descuraja exprimarea de rezerve față de instrumentele concepute în scopul combaterii torturii sau a altor rele tratamente și, dacă acest lucru nu va fi posibil, va obiecta la orice rezervă - exprimată de țările terțe - incompatibilă cu obiectul și scopul instrumentelor internaționale din domeniul drepturilor omului;
- va oferi o cooperare comună sau bilaterală în domeniul prevenirii torturii și al altor rele tratamente, precum și în domeniul instituirii unor servicii de reabilitare;
- va susține campaniile de educare și de sensibilizare a opiniei publice împotriva torturii și a altor rele tratamente;
- va sprijini acțiunile desfășurate de ONG-urile naționale și internaționale relevante în scopul combaterii torturii și a altor rele tratamente și va menține un dialog neîntrerupt cu acestea;

- va continua să finanțeze proiectele întreprinse în vederea îmbunătățirii formării personalului și a condițiilor de detenție și va continua să acorde un sprijin substanțial pentru centrele de reabilitare a victimelor torturii din întreaga lume.
- își va optimiza influența, prin garantarea faptului că legislațiile și practicile din statele membre sunt aliniate la standardele internaționale împotriva torturii și a altor rele tratamente sau le depășesc pe acestea, în toate privințele.

UE poate invoca, după caz, în contactele sale cu țările terțe referitoare la tortură și rele tratamente, următoarele norme, standarde și principii:

- Declarația universală a drepturilor omului
- Pactul internațional al ONU cu privire la drepturile civile și politice (PIDCP) și cele două protocoale facultative la pact
- Convenția ONU împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (CAT) și protocolul facultativ la convenție.
- Convenția ONU cu privire la drepturile copilului (CRC) și cele două protocoale facultative la convenție
- Convenția internațională a ONU privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială (CERD)
- Convenția ONU privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW) și protocolul facultativ la convenție
- Convenția ONU privind protecția tuturor persoanelor împotriva disparițiilor forțate (CPED)
- Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu handicap și protocolul facultativ la convenție
- Convenția Consiliului Europei pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și protocoalele nr. 6 și nr. 13 la convenție, respectiv jurisprudența corespunzătoare a Curții Europene a Drepturilor Omului
- Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene
- Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice
- Convenția Consiliului Europei privind prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante, precum și recomandările Comitetului european pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante
- Statutul Curții Penale Internaționale
- cele patru convenții ale ONU de la Geneva din 12 august 1949 și protocoalele la acestea, precum și normele cutumiare ale dreptului umanitar internațional.

- Declarația ONU privind protecția tuturor persoanelor împotriva torturii și a altor pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante
- Declarația ONU privind eliminarea violenței împotriva femeilor
- Convenția ONU și Protocolul privind statutul refugiaților
- Declarația ONU privind protecția tuturor persoanelor împotriva disparițiilor forțate
- Principiile ONU privind prevenirea eficientă a execuțiilor extrajudiciare, arbitrară și sumare și privind mijloacele de anchetare eficientă a acestor execuții
- Ansamblul de reguli minime ale ONU pentru tratamentul deținuților
- Principiile fundamentale ale ONU privind tratamentul deținuților
- Ansamblul de principii ale ONU pentru protecția tuturor persoanelor supuse oricărei forme de detenție sau de încarcerare
- Regulile ONU pentru protecția minorilor privați de libertate
- Regulile ONU privind tratamentul femeilor deținute și măsurile neprivative de libertate pentru femeile care săvârșesc infracțiuni
- Declarația principiilor fundamentale de justiție pentru victimele criminalității și ale abuzului de putere, adoptată de ONU
- Principiile fundamentale ale ONU privind independența magistraturii
- Principiile de bază ale ONU privind rolul barourilor
- Orientările ONU privind rolul procurorilor
- Regulile minime ale ONU privind măsurile neprivative de libertate
- Codul de conduită al ONU pentru agenții de aplicare a legii
- Principiile de bază ale ONU privind recurgerea la forță și la utilizarea armelor de foc de către agenții de aplicare a legii
- Principiile de etică medicală ale ONU privind rolul personalului medical, în special al medicilor, în protecția prizonierilor și a deținuților împotriva torturii și a altor pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante
- Principiile fundamentale și orientările ONU privind dreptul la un recurs efectiv și la despăgubire
- Principiile privind investigarea efectivă și documentarea torturii și a altor pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante (Protocolul de la Istanbul), anexat la Rezoluția 2000/43 a Comisiei Drepturilor Omului a ONU

- Garanții privind protecția drepturilor persoanelor condamnate la pedeapsa capitală (Rezoluția ECOSOC 1984/50)
- Declarația și Programul de acțiune de la Viena
- Observațiile generale ale Comitetului ONU contra torturii, în special observația generală nr. 1 privind articolul 3 și observația generală nr. 2 privind articolul 2
- Observațiile generale ale Comitetului ONU pentru drepturile omului, în special observația generală nr. 20 privind articolul 7, observația nr. 21 privind articolul 10, observația nr. 29 privind articolul 4 și observația nr. 31 privind obligația legală generală care le revine statelor-părți, în temeiul Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice
- Recomandările Generale nr. 12, 14 și 19 ale Comitetului pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor
- Carta africană a drepturilor omului și popoarelor și protocolul la aceasta (Protocolul de la Maputo)
- Carta africană a drepturilor și bunăstării copilului
- Orientările și măsurile pentru interzicerea și prevenirea torturii și a tratamentului sau a pedepselor crude, inumane sau degradante în Africa (Orientările din Insula Robben)
- Convenția americană privind drepturile omului
- Convenția interamericană privind prevenirea și pedepsirea torturii
- Convenția interamericană privind dispariția forțată a persoanelor
- Convenția interamericană privind prevenirea, pedepsirea și eradicarea violenței împotriva femeilor
- Principiile și bunele practici privind protecția persoanelor private de libertate pe continentele americane
- Convenția Consiliului Europei privind acțiunea împotriva traficului de persoane (CETS nr. 197)
- Regulamentul (UE) nr. 1236/2005 din 30 iulie 2005 privind comerțul cu echipamente de tortură.
- Codul de conduită al Uniunii Europene privind exporturile de arme.
